

Dodiplomski univerzitetni študijski program Kulturna zgodovina

Opis programa

Kulturna zgodovina preučuje način življenja, miselne tokove, spomine, izkušnje, občutke in dosežke posameznika, skupnosti in celotne družbe v posameznih zgodovinskih obdobjih. Pod zgodovinsko lupo postavlja različne prakse ljudi s področja kulturnega ustvarjanja, umetnosti, tehnološkega razvoja, migracij, družbeno-političnega in gospodarskega delovanja v lokalni ter širše nacionalni in globalni perspektivi. Posebna pozornost je namenjena vsakdanjemu življenju »navadnih« ljudi, njihovim zaslugam, uspehom, uporom ali pokorščinam, kot tudi velikim dejanjem zgodovinskih osebnosti. V svoje raziskave vključuje tudi pristope in spoznanja sorodnih humanističnih ved, kot so etnologija, antropologija, sociologija, kulturologija, primerjalna književnost in umetnostna zgodovina.

Na Fakulteti za humanistiko UNG študijski program Kulturne zgodovine temelji na vsebinah iz vseh zgodovinskih obdobj, pri čemer je poudarek na pogledu iz kulturne perspektive. Študentje in študentke se spoznajo s tematikami s področja prazgodovine, življenja plemiških družin, kmečkega ljudstva in meščanstva, večkulturnosti in migracij, kulturne dediščine, zgodovine spola, družbenih gibanj in revolucij, svetovnih vojn, razvoja zgodovinopisja in metodologije zgodovinskega raziskovanja. Poudarek je na zgodovini slovenskega in širše evropskega prostora. Študij dopolnjujejo še izbirni predmeti s področja arhivistike, kulturnega turizma, literature, kreativne industrije in ustvarjalnega sektorja, novih medijev, digitalne humanistike, kritiškega in kreativnega pisanja. Posebnost študija predstavljata predmeta Skupinski projekt in Praktično usposabljanje v dediščinskih institucijah, prek katerih študenti in študentke pridobijo znanje in veščine, ki so nepogrešljivi za njihovo zaposlitev.

Bodoči diplomanti in diplomatke svoje obzorje širijo tudi s pripravo seminarskih nalog, terenskim in arhivskim delom, zgodovinskimi ekskurzijami in vključevanjem v študentske projekte. Obmejni prostor Goriške regije, na stičišču slovanskega, romanskega in nemškega sveta, jim ponuja številne priložnosti za razumevanje, raziskovanje in vrednotenje čezmejnih in večkulturnih stikov ter kompleksnih zgodovinsko-političnih procesov. Program nudi pomembno oporo slovenski zamejski skupnosti. Študijske vsebine usmerjajo in bogatijo tudi raziskave članov Raziskovalnega centra za humanistiko (RCH), kjer se predavatelji in predavateljice ukvarjajo z raziskavami literature, zgodovine spola, digitalne humanistike, večkulturne literature z obmejnimi območji, zgodovine izseljenstva in etničnih skupnosti, avantgarde in kritičnih teorij, teorije drame in didaktike književnosti, kulturologije, umetniških praks in družbenih gibanj ter zgodovine podeželja.

Možnost zaposlovanja

Študijski program prve stopnje Kulturna zgodovina študentom in študentkam nudi pridobivanje znanj, veščin in kompetenc za **poklicna dela, pri katerih je potrebno obvladovanje kulturnozgodovinskih znanj in veščin**. Najpomembnejša med njimi so tista, ki so povezana z varovanjem, interpretacijo in razvojem **snovne in nesnovne kulturne dediščine** (arhivistika, muzealstvo, dokumentaristika, konservatorstvo idr.), z ohranjanjem in razvojem kulturne krajine v agrarnih in urbanih okoljih. Hkrati bodoči diplomanti in diplomantke pridobijo znanja za oblikovanje kulturnih vsebin na področju **turizma, vzdržnega razvoja skupnosti, kulturnega managementa, medijev in drugih ustvarjalnih poklicev**. Tako se lahko zaposlijo tudi na **turističnih zavodih, medijskih hišah, razvojnih oddelkih na občinah in Regionalnih razvojnih agencijah, marketinških oddelkih in kulturnih centrih**. Hkrati bodo strokovnjaki in strokovnjakinje opremljeni s temeljnimi znanji s področja migracij, večkulturnosti, zgodovine žensk in spominskih študij.

Vpisni pogoji

Vpišejo se lahko kandidati, ki so:

- opravili splošno maturo;
- pred 1. 6. 1995 zaključili kateri koli štiriletni srednješolski program;
- opravili poklicno maturo po srednješolskem programu z istega strokovnega področja (Klasius-P-16 področje 02: Umetnost in humanistika; 03 Družbene vede, novinarstvo in informacijska znanost; 04: Poslovne in upravne vede, pravo) in izpit maturitetnega predmeta zgodovina. Če je kandidat ali kandidatka zgodovino opravlja-a pri poklicni maturi, pa izpit iz enega od maturitetnih predmetov: geografija, umetnostne zgodovina ali sociologija.

Če bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo kandidati z opravljeno maturo ali zaključnim izpitom pred 1. 6. 1995 izbrani glede na:

- splošni uspeh pri maturi oziroma zaključnem izpitu (60% točk);
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (40% točk).

Kandidati z opravljeno poklicno maturo bodo izbrani glede na:

- splošni uspeh pri poklicni maturi (60% točk);
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (30% točk);
- uspeh pri maturitetnem predmetu (10% točk).

Po merilih za prehode se lahko direktno v 2. letnik vpišejo kandidati, ki jim komisija za študijske zadeve prizna vsaj 46 ECTS točk iz že opravljenih izpitov na drugih

programih prve stopnje iz področja, ki se po vsebini ujemajo z vsebinami izpitov na predlaganem študijskem programu.

Temeljni cilji študija

Temeljni cilj študijskega programa je izobraziti strokovnjake in strokovnjakinje, ki bodo sposobni privzeti dela, pri katerih je potrebno obvladovanje kulturnozgodovinskih znanj in veščin. Najpomembnejša med njimi so tista, ki so povezana z varovanjem, interpretacijo in razvojem snovne in nesnovne kulturne dediščine, z ohranjanjem in razvojem kulturne krajine v agrarnih in urbanih okoljih ter oblikovanjem kulturnih vsebin na področju turizma, vzdržnega razvoja skupnosti, kulturnega managementa, medijev in drugih ustvarjalnih poklicev. Hkrati bodo strokovnjakinje in strokovnjaki opremljeni s temeljnimi znanji s področja migracij, zgodovine žensk in spominskih študij.

Cilj izobraževanja po predlaganem programu je oblikovati diplomanta in diplomantke kot strokovno celovito osebnost, ki je sposobna razumeti in obvladovati zahtevna vprašanja kulturne zgodovine. Sposobni bodo uspešno preučevati kulturnozgodovinska vprašanja v odnosu do splošnih in specifičnih pojavov, ki so še posebej izraziti na stičišču različnih kulturnih ter nacionalnih in transnacionalnih prostorov. Diplomantke in diplomanti bodo sposobni vzpostaviti celovite in tvorne odnose med strokovnjaki iz različnih znanstvenih disciplin, ki morajo nujno sodelovati pri reševanju praktičnih in raziskovalnih problemov. Usposobljeni bodo tudi za samostojno aplikativno in projektno delo.

Splošne (generične) kompetence:

- poznavanje metodologije raziskovalnega dela;
- sposobnost in avtonomnost za samostojno raziskovalno delo;
- samostojnost pri odločanju;
- sposobnost prepoznavanja znanstveno zanimivih tem s področja kulturne zgodovine;
- sposobnost povezovanja teorije s praktičnimi primeri iz lokalnega okolja;
- strokovna kritičnost in odgovornost pri raziskovalnem delu, uporabi zgodovinskih virov in interpretaciji rezultatov;
- sposobnost znanstvenega udejstvovanja, pisanja ter predstavljanja lastnega znanstvenega dela;
- ustvarjalnost;
- inovativnost pri interpretaciji in uporabi znanj v praksi;
- iskanje novih virov znanja na strokovnem in znanstvenem področju;
- pripravljenost na stalno (vseživljenjsko) izpopolnjevanje.

Predmetno-specifične kompetence:

- poglobljeno poznavanje izbranih zgodovinskih tem in kulturnih procesov v

kontekstu širšega razumevanja dogodkov ter sprememb v okviru posameznih zgodovinskih obdobjih.

- poznavanje temeljnih smeri v znanstvenem preučevanju zgodovinskih tem in kulturnih procesov;
- poznavanje metodologije zgodovinskega raziskovanja v povezavi s metodologijami drugih ved in raziskav (etnologija, literarne vede, umetnostna zgodovina, migracije idr.);
- poznavanje in uporaba postopkov načrtovanja in izvajanja zgodovinske raziskave s kritičnim ovrednotenjem zgodovinskih virov in opredelitvijo ključnih raziskovalnih izzivov in dilem;
- razvijanje sposobnosti za arhivske, terenske in teoretične raziskave in nastanek znanstvenega besedila;
- seznanitev s temeljnimi zgodovinskimi pisnimi in ustnimi viri ter sposobnost njihove kritične porabe pri samostojnem raziskovalnem delu.
- sposobnost analize obravnave zgodovinskih in kulturnih pojavov z vidika njihove zgodovinske in kulturološke, pa tudi širše humanistične interpretacije;
- poznavanje ključnih problemov sodobnih zgodovinskih pristopov in drugih strokovnih ter znanstvenih diskurzov s področja zgodovinskih in (med)kulturnih študij;
- interdisciplinarno povezovanje študija zgodovin in kultur s sorodnimi disciplinami (etnologija, antropologija, literarne vede, sociologija);
- razumevanje položaja manjšin, etničnih skupin in migrantov ter njihovih kulturnih praks in identifikacijskih procesov v čezmejni, ideološki, nacionalni in transnacionalni perspektivi;
- sposobnost kritičnega razmišljanja o praksah in predstavah kulturne in jezikovne raznolikosti;
- široko humanistično obravnavanje ter razumevanje in umeščanje zgodovinskih in kulturnih tem iz lokalnih prostorov v širši kontekst regije, države, Evropske Unije in svetovnih razmerij moči, s posebnim poudarkom na pristopih zgodovinskih in kulturnih študij;
- poznavanje možnosti razvoja kulturnih prostorov in praks med tradicijo in ustvarjalnostjo v kontekstu upoštevanja zgodovinskih izkušenj, mentalitet, identifikacijskih praks in kulturnih okolij;
- razumevanje čustvenega (afektivnega) odnosa do preteklega časa, dojemanja sprememb in novih družbenih tokov;
- poznavanje drugih kultur malih narodov v Jugovzhodni Evropi ter narodnih manjšin Slovenije;
- spoznavanje različnih družbeno-političnih ter kulturnih procesov in praks (npr. žensko gibanje, revolucije, dediščinjenje) v historični perspektivi;
- razumevanje in analitična uporabnost teorije za raziskovanje kulturnozgodovinskih fenomenov za razumevanje konceptov kultura, narava, civilizacija, družba, artefakt;
- poznavanje možnosti prenosa kulturno-zgodovinskih ter drugih humanističnih spoznanj v prakso;

- sposobnost združevanja metodoloških izhodišč z večino interdisciplinarne ter kritične analize zgodovinskih in kulturnih pojavov in procesov, ki omogoča oblikovanje kompetentnih strokovnih in znanstvenih besedil.

Predmetno - specifične kompetence so podrobneje zapisane v priloženih učnih načrtih po posameznih učnih enotah, kjer so pri vsakem predmetu navedeni vzgojno - izobraževalni smotri.

Možnosti nadaljevanja študija

Diplomanti se lahko vključijo v podiplomske študijske programe, skladno s priporočili, ki jih določi visokošolski zavod, ki razpisuje magistrski študij oziroma študijski program s področja zgodovine, kulturnih študij, migracij, dediščine, etnologije idr.

Oblike preverjanja in ocenjevanja znanja

Oblike preverjanja in ocenjevanja znanja pri posameznih predmetih so naslednje: pisni izpiti, ustni izpiti, kolokviji in seminarske naloge. Uspešno opravljene obveznosti iz vaj in seminarskih nalog so pogoj za pristop k izpitu. Študent in študentka zaključita študij z zagovorom diplomske naloge pred tričlansko komisijo.

Predmetnik

1. letnik

Obvezni predmeti

Predmet	Ure	ECTS
Družba in kultura vzhodnoalpskega prostora od prazgodovine do visokega srednjega veka	240	8
Kultura regij in obmejnih prostorov	240	8
Kulturna dediščina v historični perspektivi	240	8
Uvod v kulturne študije	240	8
Uvod v študij zgodovine	240	8

Splošno izbirni predmeti

Predmet	Ure	ECTS
Agrarna zgodovina	-	4
Angleški jezik 1	120	4
Angleški jezik 2	120	4

Predmet	Ure	ECTS
Arhivistika	120	4
Digitalna humanistika	180	4
Furlanski jezik	120	4
Gospodarska zgodovina	120	4
Izbrana poglavja iz kulturne zgodovine	180	4
Izbrana poglavja politične in kulturne zgodovine jugovzhodne Evrope	120	4
Izbrana poglavja v zgodovini vinogradništva in vinarstva	120	4
Kreativno pisanje	120	4
Kritično pisanje v umetnosti	120	4
Kulturna industrija in kreativni sektor v Evropski uniji	120	4
Kulturni turizem	120	4
Lektorat italijanskega jezika 1	120	4
Lektorat italijanskega jezika 2	120	4
Novi mediji	120	4
Politična zgodovina habsburške monarhije v 19. in 20. stoletju	120	4
Pravna zgodovina	-	4
Slovenščina kot tuji jezik I	180	6
Svetovna književnost	180	6
Telesna kultura, šport in olimpijstvo v zgodovini	120	4
Zgodovina in literatura	120	4

Obvezni izbirni predmeti

Predmet	Ure	ECTS
Nemški jezik 1	225	8

2. letnik

Obvezni predmeti

Predmet	Ure	ECTS
Kulturna zgodovina slovenskega prostora	240	8
Kulturna zgodovina spola na Slovenskem	240	8
Skupinski projekt – večine projektnega raziskovanja, pisanja in predstavljanja	360	12
Uvod v študije diaspore: zgodovinske in sodobne perspektive	240	8
Zgodovina historiografije	240	8

Splošno izbirni predmeti

Predmet	Ure	ECTS
Agrarna zgodovina	-	4
Angleški jezik 1	120	4
Angleški jezik 2	120	4
Arhivistika	120	4
Digitalna humanistika	180	4
Furlanski jezik	120	4
Gospodarska zgodovina	120	4
Izbrana poglavja iz kulturne zgodovine	180	4
Izbrana poglavja politične in kulturne zgodovine jugovzhodne Evrope	120	4
Izbrana poglavja v zgodovini vinogradništva in vinarstva	120	4
Kreativno pisanje	120	4
Kritično pisanje v umetnosti	120	4
Kulturna industrija in kreativni sektor v Evropski uniji	120	4
Kulturni turizem	120	4
Lektorat italijanskega jezika 1	120	4
Lektorat italijanskega jezika 2	120	4
Novi mediji	120	4
Politična zgodovina habsburške monarhije v 19. in 20. stoletju	120	4
Pravna zgodovina	-	4
Slovenščina kot tuji jezik II	180	6
Svetovna književnost	180	6
Telesna kultura, šport in olimpijstvo v zgodovini	120	4
Zgodovina in literatura	120	4

3. letnik

Obvezni predmeti

Predmet	Ure	ECTS
Balkan med zgodovino in imaginacijo	180	4
Metodologija empiričnega dela v humanistiki	240	8
Praktično usposabljanje	80	4
Spomin in zgodovina	240	8
Svetovne vojne 20. stoletja	240	8

Splošno izbirni predmeti

Predmet	Ure	ECTS
Agrarna zgodovina	-	4
Angleški jezik 1	120	4
Angleški jezik 2	120	4
Arhivistika	120	4
Digitalna humanistika	180	4
Furlanski jezik	120	4
Gospodarska zgodovina	120	4
Izbrana poglavja iz kulturne zgodovine	180	4
Izbrana poglavja politične in kulturne zgodovine jugovzhodne Evrope	120	4
Izbrana poglavja v zgodovini vinogradništva in vinarstva	120	4
Kreativno pisanje	120	4
Kritiško pisanje v umetnosti	120	4
Kulturna industrija in kreativni sektor v Evropski uniji	120	4
Kulturni turizem	120	4
Novi mediji	120	4
Politična zgodovina habsburške monarhije v 19. in 20. stoletju	120	4
Pravna zgodovina	-	4
Slovenščina kot tuji jezik III	180	6
Slovenščina kot tuji jezik IV	180	6
Svetovna književnost	180	6
Telesna kultura, šport in olimpijstvo v zgodovini	120	4
Zgodovina in literatura	120	4